

HỘI Y HỌC DỰ PHÒNG VIỆT NAM

Tạp chí Y học dự phòng

Tập 27, số 5 - 2017

Diễn đàn khoa học của Hội Y học dự phòng Việt Nam

Mục lục - Contents

Trang - Page

Tất cả các Công trình nghiên cứu và Tổng quan in trong Tạp chí y học dự phòng đã được hai phần biên độc lập cho mỗi bài

► LỜI BAN BIÊN TẬP

Lời nói đầu 11

► TỔNG QUAN – REVIEWS

- 1. Hóa chất gây rối loạn nội tiết: yếu tố nguy cơ liên quan đến bệnh ung thư vú** 12
Endocrine-disrupting chemicals: risk factors for breast cancer
Đặng Thế Hưng, Nguyễn Văn Long, Nguyễn Thị Hương, Đinh Thị Thanh, Hà Anh Đức
- 2. Hệ thống tổ chức và nhân lực tham mưu quản lý nhà nước về bảo hiểm y tế tại Việt Nam: bức tranh tổng thể từ các văn bản pháp quy và chính sách** 19
Organizational system and human resources participated in advisory and state management of health insurance in Vietnam: overview from legal documents and policy
Phạm Thị Thùy Linh, Nguyễn Tuấn Hưng, Hà Văn Thúy, Phan Văn Toàn, Nguyễn Lan Hương, Nguyễn Thanh Hương, Đỗ Mai Hoa, Hoàng Khánh Chi, Nguyễn Minh Hoàng
- 3. Tổng quan nghiên cứu trên thế giới về tác động sức khỏe của hạn hán** 27
A scoping review of health impacts of drought over the world
Công Ngọc Long, Hoàng Ngọc Sơn
- 4. Xác định nguyên nhân tử vong qua phỏng vấn: Bàn luận về phương pháp và khả năng áp dụng ở Việt Nam** 39
Verbal Autopsy: Discussion on methods and its application in Vietnam
Trần Thị Hồng, Đào Lan Hương

► CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU – ORIGINAL PAPERS

- 5. Thực trạng hội chứng chuyển hóa và yếu tố liên quan ở bệnh nhân tăng huyết áp được quản lý tại huyện Gio Linh, tỉnh Quảng Trị năm 2016** 47
Current status of metabolic syndrome and related factors in patients with hypertension are managed in Gio Linh district, Quang Tri province in 2016
Nguyễn Thế Hoàng, Lã Ngọc Quang

6. **Thực trạng thiếu máu và một số yếu tố liên quan ở phụ nữ mang thai tại huyện Lê Thủy, tỉnh Quảng Bình** 55
Anemia status and related factors in pregnant women in Le Thuy district, Quang Binh province
Lê Thị Thùy Trang, Đinh Thị Phương Hòa, Phạm Phương Liên
7. **Kiến thức, thực hành tuân thủ điều trị tăng huyết áp của hội viên câu lạc bộ bệnh nhân tăng huyết áp bệnh viện Bạch Mai** 61
Knowledge and practices of patient adherence in a hypertension club at Bach Mai hospital, Hanoi
Nguyễn Hữu Đức, Phạm Văn Anh, Hồ Thị Hiền
8. **Kiến thức về phòng biến chứng và nhu cầu được tư vấn của bệnh nhân đái tháo đường týp 2 điều trị ngoại trú tại Bệnh viện đa khoa Thành phố Mỹ Tho năm 2016** 68
Knowledge on complication prevention of type 2 diabetes and need of consulting among diabetes out-patients in My Tho general hospital, 2016
Nguyễn Thị Thúy Nga, Bùi Thị Mỹ Anh, Nguyễn Đức Duy
9. **Thực trạng vệ sinh an toàn thực phẩm của các cơ sở sản xuất nước uống đóng chai tại tỉnh Bắc Ninh năm 2016** 75
The status of bottled water suppliers in compliance with current regulations on food safety in Bac Ninh province 2016
Vũ Kim Yên, Nguyễn Thúy Quỳnh
10. **Thực trạng sử dụng dịch vụ y tế của người dân tại một số phường thuộc quận Hoàng Mai, Hà Nội năm 2015** 83
Utilization of health services among inhabitants at several wards, Hoang Mai district, Hanoi, 2015
Nguyễn Phương Thùy, Đỗ Mai Hoa, Phạm Phương Liên, Đỗ Thu Trang
11. **So sánh sự hài lòng đối với chất lượng dịch vụ khám chữa bệnh ngoại trú giữa người cận nghèo có và không có thẻ Bảo hiểm y tế tại huyện Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp** 90
A comparison of satisfaction with outpatient care service quality between insured and uninsured patients in Cao Lanh district, Dong Thap province
Nguyễn Đức Thành, Chu Huyền Xiêm, Phùng Thanh Hùng
12. **Đánh giá sự hài lòng của bệnh nhân nội trú tại Bệnh viện đa khoa huyện An Phú, tỉnh An Giang năm 2016** 96
Status on satisfaction of inpatients in An Phu district general hospital – An Giang province in 2016
Phùng Thanh Hùng, Phạm Quỳnh Anh, Lê Minh Điều
13. **Chất lượng cuộc sống của người bệnh ung thư vú sử dụng thang đo QLQ-C30 và một số yếu tố liên quan tại một số bệnh viện Ung bướu tại Việt Nam** 102
Quality of life of breast cancer patients measured by QLQ-C30 and related factors in Oncology hospitals in Vietnam
Nguyễn Thu Hà, Tạ Thị Thanh Bình, Nguyễn Quỳnh Anh

- 14. Thực trạng sử dụng dịch vụ chăm sóc sức khỏe bà mẹ do cô đỡ thôn bản cung cấp tại các bản miền núi tỉnh Điện Biên** 110
 Situation in utilization of maternal health care services provided by ethnic minority midwives among mothers having 1-year-old child in mountainous villages of Dien Bien province
Đinh Anh Tuấn, Bùi Thị Thu Hà, Lê Minh Thi, Đoàn Thị Thùy Dương, Phạm Ngọc Châu
- 15. Thực trạng khuyết tật ở trẻ dưới 6 tuổi tại Hà Nội năm 2014 - 2015** 117
 The status of disabilities in children under 6 years old in Hanoi during 2014-2015
Nguyễn Thị Minh Thủy, Đỗ Chí Hùng, Nguyễn Thị Thu Hằng, Nguyễn Thanh Lịch
- 16. Các yếu tố liên quan tới sự thay đổi kiến thức về phát hiện sớm khuyết tật ở trẻ dưới 6 tuổi của giáo viên mầm non tại huyện Hoài Đức, Hà Nội sau 1 năm can thiệp** 123
 Related factors of the change in teacher's knowledge of early detection of disabilities in children under 6 year old at Preschool in Hoai Duc, Hanoi, after 1 year of intervention.
Nguyễn Thị Minh Thủy, Trần Quý Cát, Đỗ Chí Hùng, Nguyễn Thị Thu Hằng
- 17. Tác động tâm lý của thiên tai lên người dân tại hai tỉnh miền Trung Việt Nam** 130
 Psychological impact of natural disasters in two central provinces of Vietnam
Đỗ Thị Hạnh Trang, Hà Văn Như, Trần Thị Diệp
- 18. Thực hành của nhân viên nhà bếp về an toàn thực phẩm và điều kiện an toàn thực phẩm bếp ăn tập thể các doanh nghiệp khai thác than tại thành phố Uông Bí, tỉnh Quảng Ninh năm 2015** 136
 Practice in food safety of kitchen staff and food safety condition in collective kitchens of coal mining enterprises in Uong Bi city, Quang Ninh province in 2015
Lưu Quốc Toàn, Nguyễn Thạc Cường, Hoàng Ngọc Sơn, Phạm Đức Phúc
- 19. Thực trạng cấp và sử dụng thẻ bảo hiểm y tế cho trẻ dưới 6 tuổi dân tộc H'Mông và một số yếu tố ảnh hưởng tại huyện Tủa Chùa, tỉnh Điện Biên** 145
 Current situation of access and utilization of health care insurance card for H'Mong children under 6 in Tua Chua district, Dien Bien province
Hà Văn Như
- 20. Thực trạng hệ thống tổ chức tham mưu quản lý nhà nước về bảo hiểm y tế và một số giải pháp: nghiên cứu tại 8 tỉnh Việt Nam, năm 2016** 153
 Current situation of the advisory system on state management of health insurance and proposed solutions: results from a study in 8 provinces, Vietnam 2006
Hoàng Khánh Chi, Nguyễn Tuấn Hưng, Hà Văn Thủy, Phan Văn Toàn, Nguyễn Lan Hương, Nguyễn Thanh Hương, Đỗ Mai Hoa, Phạm Thị Thùy Linh, Nguyễn Minh Hoàng
- 21. Kiến thức và thực hành phòng ngừa viêm phổi thở máy của điều dưỡng khoa hồi sức tích cực Bệnh viện Bạch Mai** 161
 Knowledge and practice for prevention of ventilator-associated pneumonia among nurses working in intensive care unit, Bach Mai hospital
Hà Văn Như, Lê Thị Thanh Thủy

- 22. Thực trạng nhân lực và yếu tố ảnh hưởng đến hài lòng công việc của nhân viên y tế tại Trung tâm chẩn đoán y khoa thành phố Cần Thơ năm 2015** 168
 Current situation of human resource and factors affecting job satisfaction among health workers at medical diagnostic center, Can Tho city, 2015
Trịnh Hữu Thiện, Nguyễn Hằng Nguyệt Vân, Nguyễn Trung Kiên
- 23. Mối liên quan giữa tiếp cận với truyền thông và kiến thức phòng lây nhiễm HPV ở phụ nữ 15- 49 tuổi: kết quả từ một can thiệp tại Chí Linh, Hải Dương** 177
 Relationship between communication activities exposure and knowledge of HPV infection prevention towards women aged 15-49: results from an intervention in Chi Linh, Hai Duong
Nguyễn Thị Hải Lê, Hứa Thanh Thủy, Đinh Thu Hà, Trần Thị Vân, Nguyễn Thanh Hương
- 24. Truyền thông phòng chống HIV/AIDS dựa vào cộng đồng cho dân tộc Xơ Đăng tại một xã biên giới tỉnh Kon Tum** 186
 A community based communication program for HIV/AIDS prevention with the Xo Dang ethnic minority group in a border commune of Kontum province
Bé Thị Thùy Dương, Hồ Thị Hiền
- 25. Sự thay đổi lâm sàng và chỉ số cận lâm sàng trên bệnh nhân nhi nhiễm HIV được điều trị với thuốc kháng vi rút ARV tại bệnh viện Nhi trung ương năm 2008-2012** 194
 Alteration of clinical and subclinical markers in HIV-infected children treated with ART (anti-retroviral therapy) at National Hospital of Pediatrics, 2008-2012
Đặng Vũ Phương Linh, Lê Thị Kim Ánh, Nguyễn Thu Hoài, Đặng Minh Điềm, Trần Hữu Bích, Nguyễn Mạnh Tiến, Nguyễn Hữu Thế Tùng, Lê Thanh Hải, Nguyễn Văn Lâm, Hoàng Ngọc Sơn, Phạm Việt Hùng
- 26. Đặc điểm chỉ số cận lâm sàng theo các nhóm đáp ứng điều trị thuốc kháng ARV ở bệnh nhi được điều trị tại Bệnh viện Nhi trung ương, 2008-2012** 203
 Clinical characteristics of HIV-infected children groups according to Antiretroviral therapy response at National Hospital of Pediatrics, 2008-2012
Đặng Vũ Phương Linh, Lê Thị Kim Ánh, Nguyễn Thu Hoài, Đặng Minh Điềm, Trần Hữu Bích, Lê Thị Anh, Nguyễn Anh Dũng, Lê Thanh Hải, Nguyễn Văn Lâm, Phạm Việt Hùng
- 27. Thực trạng và nhu cầu nhân lực y tế phòng, chống HIV/AIDS tại 14 tỉnh Dự án Nâng cao năng lực phòng chống HIV/AIDS khu vực tiểu vùng Mê Kông mở rộng năm 2014** 211
 Current situation, needs on human resources of staff working on HIV/AIDS prevention at 14 ADB project provinces in 2014
Hứa Thanh Thủy, Trần Quỳnh Anh, Nguyễn Thanh Hương, Hồ Thị Hiền
- 28. Thực trạng tiếp cận điều trị HIV/AIDS của người nhiễm HIV tại Ninh Bình năm 2014-2015** 218
 Accessing to HIV/AIDS care and treatment of patients diagnosed positive with HIV in Ninh Binh in 2014-2015
Lê Bảo Châu, Đỗ Mai Hoa, Nguyễn Minh Hoàng, Nguyễn Thị Nương

- 29. Giá trị và độ tin cậy của thang đo dự phòng nhiễm HPV theo mô hình Niềm tin sức khỏe: Kết quả nghiên cứu với phụ nữ có chồng tuổi 15-49 tại Chí Linh, Hải Dương và Thanh Thủy, Phú Thọ** 229
Validity and reliability of the scale to measure HPV prevention behaviors based on health belief model: Results from a study on married women aged 15-49 years in Chi Linh, Hai Duong and Thanh Thuy, Phu Tho
Nguyễn Thanh Hương, Nguyễn Hải Lê, Hứa Thanh Thủy, Đinh Thu Hà, Trần Thị Vân
- 30. Các yếu tố liên quan đến ý định bỏ thuốc lá ở nam giới trưởng thành** 236
Factors related to the intention to quit smoking among male smokers
Trần Quang Đức, Lê Thị Kim Ánh, Trần Chí Cường
- 31. Thực trạng vi phạm quảng cáo, khuyến mại thuốc lá tại các điểm bán lẻ thuốc lá tại Đông Tháp và Bạc Liêu, 2015-2016** 246
The situation of tobacco advertising and promotion violation at points of sale in Dong Thap and Bac Lieu, 2015 – 2016
Trần Khánh Long, Trần Thị Vân Anh, Phùng Xuân Sơn, Lê Thị Thanh Hương
- 32. Thực trạng tai nạn thương tích trong lao động của người làm mộc tại làng nghề mộc Vĩnh Đông, huyện Yên Lạc, tỉnh Vĩnh Phúc, năm 2017** 252
Situation of working injury of carpenter in Vinh Dong carpentry village, Yen Lac district, Vinh Phuc province, 2017
Trần Thị Thực, Nguyễn Thúy Quỳnh
- 33. Dấu hiệu tổn thương cơ xương khớp ở công nhân nữ trong một số khu công nghiệp tại Việt Nam và mối liên quan với một số yếu tố nghề nghiệp** 259
Musculoskeletal disorders among female workers in some Vietnam industrial zones: primary symptoms and some related factors
Nguyễn Ngọc Bích, Trần Thị Thu Thủy, Phan Thị Thúy Chinh, Phạm Công Tuấn, Hoàng Thị Ngân, Nguyễn Thị Thảo, Nguyễn Thúy Quỳnh
- 34. Thực trạng đào tạo theo chế độ liên thông cho cán bộ y tế tại một số tỉnh miền trung và Tây Nguyên, Việt Nam giai đoạn 2011 – 2015** 269
The situation of accreditation training for medical staffs in a number of central and Tay Nguyen provinces in Vietnam, period 2010 – 2014
Dương Kim Tuấn, Trần Thị Đức Hạnh, Hoàng Ngọc Sơn, Nguyễn Minh Lợi
- 35. Tổn thương mắt trên bệnh nhân khô da sắc tố ở Việt Nam - báo cáo loạt ca bệnh** 275
Ocular manifestations of Xeroderma pigmemtosum in Vietnam- a case series
Lê Thị Mai, Nguyễn Hữu Sáu, Trần Hữu Bích
- 36. Ảnh hưởng của khí hậu lên tình hình nhập viện do bệnh đường ruột ở trẻ em tại Hà Nội giai đoạn 2007 – 2014** 283
Impact of climate factors on hospitalization due to intestinal infectious diseases in Hanoi children, 2007 - 2014
Lê Tự Hoàng, Nguyễn Thị Trang Nhung, Nguyễn Thị Bích Liên, Trần Minh Điển

- 37. Thực trạng và một số yếu tố ảnh hưởng tới việc cho trẻ bú sớm của bà mẹ sinh con tại bệnh viện đa khoa huyện Mỹ Xuyên năm 2015** 291
 Early initiation of breastfeeding among women who delivered babies at My Xuyen district hospital in 2015
Nguyễn Thùy Linh, Nguyễn Thị Thuý, Bùi Thị Tú Quyên
- 38. Thực trạng kiến thức, thực hành của nhân viên y tế về phân loại, thu gom chất thải rắn y tế tại Bệnh viện đa khoa Đồng Tháp năm 2015** 299
 Current situation of knowledge and practice of health workers on classifying and collecting the solid medical waste at Dong Thap general hospital, 2015
Châu Võ Thụy Diễm Thúy, Nguyễn Hằng Nguyệt Vân, Đinh Hùng Lục, Trần Thị Hồng, Nguyễn Thị Việt Anh
- 39. Kiến thức của điều dưỡng và hộ lý về quản lý chất thải rắn y tế tại một số khoa, trung tâm thuộc Bệnh viện E năm 2016** 309
 Knowledge of nurses and hospital orderly in hospital waste management from departments at E hospital, 2016
Phùng Xuân Sơn, Nguyễn Văn Huỳnh, Hà Anh Đức
- 40. Thực trạng tai nạn lao động ở công nhân thu gom rác thải thuộc công ty môi trường đô thị một thành viên Hà Nội năm 2017** 317
 Status of occupational injury among municipal waste collectors in Hanoi Urban Environment Company, 2017
Đỗ Kiều Trang, Trần Thị Thu Thủy, Nguyễn Thúy Quỳnh, Nguyễn Thanh Vân, Lương Mai Anh